

**Thesis Title** Access to Fishery Resources and the Survival Strategies of Vietnamese Fishers Within the Informal Economy of Tonle Sap Lake, Cambodia

**Author** Ms. Theavy Chhom

**Degree** Master of Arts (Sustainable Development)

**Thesis Advisory Committee**

Prof. Dr. Yos Santasombat

Advisor

Prof. Emeritus Dr. Anan Ganjanapan

Co-advisor

**ABSTRACT**

Tonle Sap Lake in Cambodia is currently undergoing rapid change, with the rise of a number of state agencies significantly influencing the landscape - having imposed a regulatory regime with respect to local access to fish resources and fishing practices. This study frames the local context, with a focus on how the regulatory power around fisheries resource management is being operated and enforced by local state agencies, and using the specific case of Phat Sanday community. By exploring several key features of the regulatory regime, one which has left a lack of clarity in terms of livelihoods and statuses for Vietnamese fishers in the area, I show how local state agencies have managed and manipulated space along the related regulation axes. Moreover, I show how local negotiation tactics are being used by the Vietnamese fishers as part of an informal economy.

Specifically, this paper seeks to describe those key features which frame the allocation of fishing areas and fishing rights, as well as the prescription of the fishing gear to use and the seasons in which to fish (closed and open seasons), all of which contradict the way in which local people have traditionally operated in the area. The study also shows that the designation of specific fishing areas as conservation areas,

fish sanctuaries, open access areas, and community fishing areas under the Community Fisheries (CF) framework, is inappropriate when working alongside local practices, and as a result, how fishers continue to avoid these impositions. The paper also provides the definition of small-scale fishing and describes the restrictions placed on fishing gear use, that which puts the livelihoods of local people at risk. Taking local negotiations in the context of an informal economy as a focus, the study illustrates how Vietnamese fishers have manipulated relationships and shifted their position within the small-scale fishing industry.

The results of the study show that the implementation of these regulations has had a contradictory impact as a direct result of the emergence of the informal economy, revealing that the law as it stands is not enforceable. First, it is enforced only by state agencies (mainly Fisheries Administration officials), but sometimes only in part because of the varying ways in which people practice their fishing activities, methods that leave space for informal management and manipulation. These methods are in turn regulated by informal and unequally distributed resources, with exclusion from access and selection processes operated through a synthesis of class-and race-based dynamics, though overall control is based primarily on economic considerations - ignoring the ethnic dimension. Second, the law is not adhered to by local people, in the sense that the definition of small-scale fishing households is perceived not to be homogenous, but instead contains different socio-economic dimensions, plus the restrictions placed on the use of fishing gear make it hard for them to obtain enough fish for their needs. Hence, the study shows that fishing household economies, driven by their own survival strategies, exist partially or wholly outside of state regulations, and points to the need for a divergent understanding of the notion of illegal fishing activities to develop. Illegal fishing practices are no longer illegal but have in fact become the norm, because it is only by using these methods that people can survive, though they are seen as illegal in the eyes of the local state agencies. Moreover, local people have played an active role in the negotiations regarding the re-classification and re-mapping of fishing activities, as well as the prescriptions made on the use of fishing gear and the designation of fishing areas, replacing these with their own classifications. This study also describes the process of 'rent grabbing', that is, the way in which fishers are tied by informal loans to fish traders, and by informal fishing

access fees to local state agents. Tonle Sap Lake has thus become a space of manipulation among different groups, and in particular local state agencies, fish traders and local fishers, and this study shows that it is not only a political space, but also a social and cultural space that consists of shifting power relations and has experienced numerous migrations among different groups over recent times.

**ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์**      สิทธิการเข้าถึงทรัพยากรปลาและกลยุทธ์ในการเอาตัวรอดของชาว  
ประมงเวียงคานาภายใต้เศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการในทะเลสาบ  
ทอนเลสาบประเทศกัมพูชา

**ผู้เขียน**      นางสาว เทวี จอม

**ปริญญา**      ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (การพัฒนาอย่างยั่งยืน)

**คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์**

ศาสตราจารย์ ดร. ยศ สันตสมบัติ

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. อานันท์ กาญจนพันธุ์      อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

### บทคัดย่อ

ทะเลสาบทอนเลสาบในประเทศกัมพูชากำลังอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วด้วยการเพิ่มจำนวนของหน่วยงานรัฐที่มีอิทธิพลต่อภูมิทัศน์ที่มีการกำหนดกฎระเบียบว่าด้วยสิทธิการเข้าถึงทรัพยากรปลาและวิธีการจับปลาการศึกษาได้กำหนดกรอบบริบทท้องถิ่นให้เน้นศึกษา การบริหารจัดการทรัพยากรประมงถูกกำกับดูแลโดยหน่วยงานท้องถิ่นของรัฐร่วมกับการใช้กรณีศึกษา จากชุมชนพัทซันได (Phat Sanday Community) จากการสำรวจองค์ประกอบของระบบการปกครองพบว่ายังขาดความชัดเจนในประเด็นเรื่องวิถีชีวิตและสถานภาพของชาวประมงชาวเวียงคานาในพื้นที่ ผู้วิจัยจึงได้แสดงให้เห็นว่าหน่วยงานท้องถิ่นของรัฐบาลมีการบริหารจัดการพื้นที่อย่างไร นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้แสดงให้เห็นในงานวิจัยนี้เกี่ยวกับกลยุทธ์การเจรจาต่อรองโดยมีชาวประมงเวียงคานาเป็นส่วนหนึ่งของระบบเศรษฐกิจที่ไม่เป็นทางการด้วย

งานวิจัยชิ้นนี้ได้อธิบายคุณสมบัติหลักที่ใช้กำหนดแนวทางการจัดสรรพื้นที่การประมงและสิทธิในการจับปลารวมถึงอุปกรณ์ที่ใช้ในการจับปลาและฤดูกาลที่เหมาะสม(ฤดูปิดและเปิดทะเลสาบ)สิ่งเหล่านี้ขัดแย้งกับวิธีการที่คนท้องถิ่นสืบทอดกันมาการศึกษานี้ได้แสดงให้เห็นความไม่เหมาะสมในการกำหนดพื้นที่การประมงให้เป็นพื้นที่อนุรักษ์เป็นเขตพันธุ์ปลาเป็นพื้นที่เปิดที่

สามารถเข้าถึงได้เป็นพื้นที่ประมงของชุมชนภายใต้กรอบชุมชนประมงเมื่อนำมาใช้ในชุมชนซึ่งส่งผลให้ชาวประมงหลักเลียงที่จะปฏิบัติตามการศึกษานี้ยังได้รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความหมายของการทำการประมงขนาดย่อมและอธิบายข้อจำกัดว่าด้วยอุปกรณ์ที่ใช้ในการจับปลาที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อวิถีชีวิต และชาวประมง การเจรจาต่อรองในบริบทของระบบเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการงานวิจัยนี้แสดงให้เห็นภาพชาวประมงเวียตนามบริหารจัดการความสัมพันธ์และการเปลี่ยนย้ายตำแหน่งในภาคอุตสาหกรรมประมงขนาดย่อม

ผลจากการศึกษานี้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบและความขัดแย้งต่อความพยายามใช้กฎระเบียบ ซึ่งเป็นผลกระทบโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการ ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกฎหมายที่ไม่สามารถบังคับได้ เนื่องจากประการแรกกฎหมายนี้ถูกนำมาใช้โดยหน่วยงานรัฐ (โดยเฉพาะสำนักงานบริหารจัดการประมง) แต่บางครั้งก็ถูกใช้เพียงบางส่วนเพราะชาวประมงได้มีกิจกรรมการตกปลาหลายรูปแบบวิธีการเหล่านี้ถูกนำมาใช้โดยมีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างไม่เป็นธรรมและไม่เป็นทางการการถูกกีดกันออกจากความสามารถในการเข้าถึงทรัพยากรและกระบวนการให้สิทธิโดยการคัดเลือกและสังเคราะห์จากชนชั้นวรรณะเป็นหลักแต่การควบคุมมักจะพิจารณาจากเศรษฐกิจเป็นหลักโดยไม่คำนึงถึงมิติทางชาติพันธุ์ประการที่สองกฎหมายไม่ได้ผูกติดกับคนในท้องถิ่น ในแง่ความหมายของ ผู้ประกอบการประมงขนาดเล็กซึ่งมักจะเข้าใจว่าไม่ใช่กลุ่มเดียวกัน แต่เป็นกลุ่มที่มีความแตกต่างกันทางด้านมิติสังคมและเศรษฐกิจประกอบกับข้อจำกัดที่กำหนดเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้สำหรับการจับปลานั้นสร้างความลำบากให้แก่พวกเขาต่อการจับปลาที่ได้ปริมาณเพียงพอกับความต้องการดังนั้นการศึกษานี้แสดงให้เห็นเศรษฐกิจการทำประมงในครัวเรือนเพื่อความอยู่รอดที่ไม่เป็นไปตามกฎระเบียบของรัฐเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดนอกจากนี้ยังแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่จะทำความเข้าใจในความแตกต่างของกิจกรรมประมงผิดกฎหมายต่างๆเพื่อให้เกิดการพัฒนากิจกรรมการประมงที่ผิดกฎหมายก็จะไม่ผิดกฎหมายอีกต่อไปและกลายเป็นบรรทัดฐานเนื่องจากเป็นวิธีเดียวที่สามารถทำให้ชาวประมงมีชีวิตอยู่ได้แม้ว่าพวกเขาจะถูกมองว่าทำผิดกฎหมายในสายตาของกฎหมายของหน่วยงานท้องถิ่นของรัฐบาลนอกจากนี้ชาวบ้านก็มีบทบาทในการเจรจาต่อรองเรื่องการจัดกลุ่มแบบใหม่ และการจัดทำแผนที่สำหรับกิจกรรมการประมงฉบับใหม่ รวมถึงเรื่องระเบียบที่ว่าด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการจับปลาและการกำหนดพื้นที่อีกด้วยการศึกษานี้ได้อธิบายถึงกระบวนการกู้ยืมเงินนอกระบบซึ่งชาวประมงต้องผูกติดอยู่กับการกู้เงินอย่างไม่เป็นทางการจากผู้ค้าปลาและการชำระค่าธรรมเนียมแก่เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นของรัฐบาลเพื่อมีสิทธิเข้าถึงทรัพยากรปลาอย่างไม่เป็น

ทางการทะเลสาบตอนเลสาบกลายเป็นพื้นที่สำหรับการบริหารจัดการแก่กลุ่มที่มีความแตกต่างกัน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง แก่หน่วยงานของรัฐบาลในท้องถิ่นพ่อค้าปลาและชาวประมงท้องถิ่น งานวิจัยนี้ไม่ได้แสดงให้เห็นเพียงมิติทางการเมือง แต่ยังแสดงให้เห็นถึงมิติทางสังคม และ วัฒนธรรมที่มีความสัมพันธ์กัน และยังแสดงให้เห็นถึงการอพยพย้ายถิ่นจำนวนมาก